

Bonaire

Bijzondere visserij in een
bijzondere gemeente
Deel 1 - kant- en bootvisserij

Op ruim 7.800 kilometer van Amsterdam, midden in de Caraïbische Zee, ligt de bijzonderste gemeente van Nederland: Bonaire. Een klein eiland, anderhalf keer zo groot als Texel en omgeven door ondiepe flats, schitterende koraalriffen en diep water. Het zal dan ook niemand verbazen dat de sportvisserij er fantastisch is...

In november 2017 zijn wij naar het eiland vertrokken om de visserij in al haar facetten te ontdekken, te beleven en uiteraard voor jullie op film en foto vast te leggen. In twee delen in Dé Roofvis beschrijven we onze belevenissen en onze aanpak van de visserij. Voor je ligt deel één, waarin we je alles vertellen over de kantvisserij op de riffen en de bootvisserij op open zee.

KORAALRIFFEN EN OPEN ZEE

Bonaire is een oud eiland dat ongeveer 60 tot 70 miljoen jaar door vulkanische activiteit is ontstaan. Hierbij kwamen de hoogste punten van de zeebodem ondieper of zelfs boven het wateroppervlak te liggen. Vanaf dat moment was het water rondom het eiland ondiep genoeg voor de groei van koraal. Deze riffen vormen de basis van het huidige Bonaire.

Het koraal komt er tegenwoordig in grote oppervlakken voor en het is van bijzonder goede kwaliteit. Deze riffen strekken zich uit tot enkele honderden meters van de kust. Vanaf daar duikt de zeebodem de diepte in, tot wel enkele honderden meters op relatief korte afstand van het eiland. De bodem van de diepe zee is gevarieerd. Er zijn vlakke en kale bodems te vinden, maar ook onderwaterbergen, riffen en steile drop offs.

De Vistechnische Dienst zoekt het avontuur op in Bonaire

Peter kent het eiland op zijn duimpje.

Grote triggerfish voor Willem.

AANKOMST

Op de vroege avond van 12 november 2017 landden we op Bonaire Flamingo Airport. Zodra we het vliegtuig uitstapten, liepen we met onze bleke Hollandse gezichten tegen een muur van vochtige, tropische warmte aan. We pikten nog net de laatste stralen van de ondergaande zon mee. Heerlijk! Hier hadden we lang naar uitgekeken. Buiten het vliegveld werden we opgewacht door Peter Tuinman, eigenaar van FishingAdventuresBonaire.com. Tijdens onze trip hadden we ons verzekerd van Peter zijn diensten. Peter woont als visgids namelijk al enkele jaren op Bonaire en kent het eiland op zijn duimpje. Op weg naar het appartement werden we direct enthousiast van Peter zijn verhalen over de boot- en kantvisserij rond Bonaire. De combinatie van diepe water en koraalriffen op korte afstand van elkaar maakt de visserij er exceptioneel divers. Zowel vanaf de kant als vanaf de boot is er voor jong en oud, ervaren of onervaren genoeg te beleven! Dat hebben we zelf onderzocht.

SHORE GAME FISHING

Een van de eerste visserijen die we graag wilden beleven, was het shore game fishing: vanaf de kant met relatief licht materiaal de riffen bestoken met kunsttaas. Een hele laagdrempelige maar zeker spannende visserij. De soortenrijkdom in de ondiepe wateren langs de kant is namelijk enorm. Het leuke van deze manier van vissen is dat je het zo avontuurlijk kan maken als je zelf wilt. Overall langs de kust van Bonaire is vanaf de kant vis

te vangen, van de boulevard van Kralendijk tot aan de extreem ruige oostkust van het eiland. We zijn er allemaal geweest.

ANEKDOTE PIETER-BAS - EEN VIS OM BANG VAN TE WORDEN

Tijdens het drillen van een mooie bar jack aan de oostkust duikt er een enorme schim vol op mijn gehaakte vis! De jack wordt instant in tweeën gebeten. De kop wordt door de kracht van de aanval even uit het water gelanceerd. Als deze weer terug valt, wordt ook deze direct verorberd door het 'beest'. Onder het motto 'even kijken wat er gebeurt' laat ik de lijn strak lopen en zet de haak. Een epische dril volgt. De vis vliegt er parallel aan de rotskust vandoor, waarbij de lijn onder de uitstekende rotsen vast komt te zitten. Wonderbaarlijk genoeg kan ik de lijn onbeschadigd loskrijgen waarna de vis richting open water spuit. De op mijn geschreeuw afgekomen vismaatjes zien vervolgens hoe de vis ruim (enkele meters) het luchtruim kiest. Samen met Peter dril ik de vis naar de kant. Ineens ligt daar een immense barracuda rustig in de oppervlakte die zomaar langer dan ik kan zijn! Wow! De cuda heeft een bek vol met centimeters lange tanden. Peter probeert de vis met een kieuwgreep te landen maar helaas schiet het dregje van de pilker, die precies in het hoekje van de enorme bek zit, los. De vis laat zich rustig naar de bodem zakken en verdwijnt uit ons zicht. Het is wel goed zo.

Zelfs Peter had nog nooit zo'n grote barracuda gezien!

WESTKUST – VOOR IEDER WAT WILS

Op Bonaire heerst een overwegend harde (4 – 6 bft) oostenwind. Dat betekent dat de westkust van het eiland in de relatieve luwte ligt. De stekken zijn hier dan ook erg goed toegankelijk. Ze bestaan uit zand, koraalbrokken of lage rotsen. Aan deze kant van het eiland zijn we dan ook begonnen. Eerst maar eens kennismaken met de vissen en de visserij. De eerste sessie leverde meteen al een paar prachtige soorten op waaronder barracuda's, coney's (een kleine grouper), triggerfish en bar jacks. Vooral de laatste soort bleek een prachtige sportvis. Bar jacks zijn horsmakrelen met een felblauwe streep op de flank. Ze worden niet extreem groot (ongeveer 50 cm) maar ze vechten voor wat ze waard zijn. Het leuke is dat deze soort werkelijk overal te vangen is. We vingden ze in de volle branding, waar je ze keihard door het oppervlak achter je kunstaas aan zag zwemmen. We vingden ze echter ook in de kalme wateren voor de boulevard van Kralendijk, met vertrekkende cruiseschepen achter ons.

Maar wat ons betreft was er één soort die echt bovenuit sprong tijdens het shore gamen aan de westkust, namelijk de schoolmaster snapper. Schoolmasters zijn bewoners van de ruigere en ondiepe rifranden. Wat een kleurenpracht heeft deze pitbull van het rif. Een bruine rug met witte strepen, schitterende gele vinnen en een gebit waar je 'u' tegen zegt. En niet te vergeten: loei-, loei- en loeisterk. Vissen tot een centimeter of 45 die met speels gemak meters lijn van je muurvaste slip rossen en het rif induiken. Kromme hengels, uitgebogen haken maar ook gegarandeerd een boel drilplezier.

OOSTKUST – EXTREME VISSERIJ

De oostkust van het eiland is door de overwegend harde oostenwind vanaf open zee extreem ruig. Er staat vaak een enorme golfslag die tientallen meters de kant op beukt. De golven hebben grote delen van de hoge rotskust weggeslagen, waardoor een labyrint van geulen en rotspunten is ontstaan. De rotsen zijn er messcherp en de ondiepe rotspoelen zijn bezaaid

Peter met een van de vele barracuda's vanaf de kant.

De bar jack: een fantastische sportvis!

Je vangt ze vol in de branding, maar ook vanaf de rustige boulevard van Kralendijk.

met zee-egels. Je snapt dus wel dat de waterlijn bijna het gehele jaar ontoegankelijk is. Het is er gewoon levensgevaarlijk! We hebben deze kant van het eiland dan ook gekescherend Mordor genoemd, naar het 'Land van het Kwaad' uit de films van Lord Of The Rings.

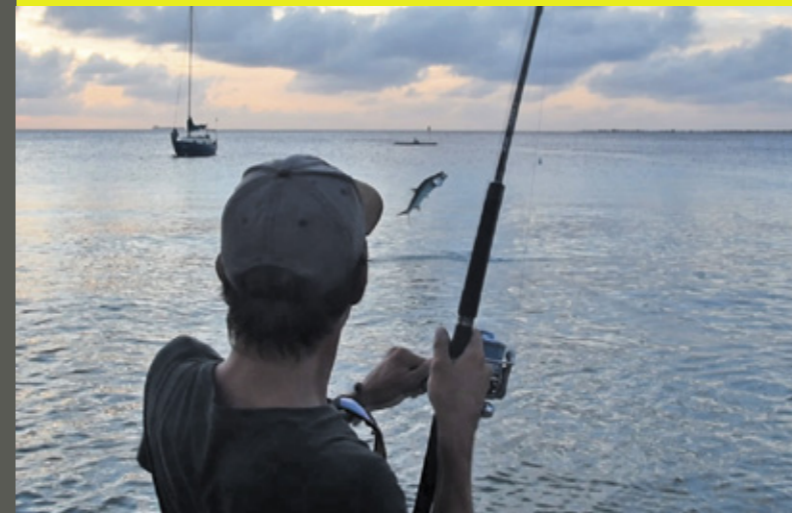
Maar wij hadden geluk tijdens onze trip. Gedurende drie dagen viel de wind er helemaal uit. De extreme golfslag verdween, waardoor we (zij het met gezonde spanning) aan de waterlijn konden komen. Maar eerlijk is eerlijk: zelfs zonder wind en met een relatief kleine golfslag bleek de stek nog steeds erg tricky en 'vijandig'. Je moet een zekere pas en goed evenwicht hebben. En zeker niet bangig zijn aangelegd. En je moet tegen een stootje kunnen: zo hebben zowel Tim als Pieter-Bas, ondanks stevige waadschoenen,

aan de levende lijve ondervonden hoe pijnlijk de prik van zee-egel in je tenen voelt. Het is absoluut geen stek om als onervaren visser of in je eentje te gaan vissen, knoop dat goed in je oren!

Het voordeel van deze kant van het eiland is echter wel dat er vrijwel niet gevestigd wordt. En dat hebben we gemerkt. Er zit meer vis en de vissen de haakten waren gemiddeld een slag groter. We hebben zelfs een aantal echte monsters gehaakt! Zo heeft Pieter-Bas een tijd aan een gigantische barracuda staan sleuren (zie zijn anekdote). Tijdens de tweede sessie aan de oostkust hoorden we Willem ineens keihard roepen. We begrepen het in eerste instantie niet. Na nog een kreet van Willem hoorden we toch echt "Haa! Haa! Haa!". Wat? Wow! Als "ware atleten" snelden we ons over de scherpe rotsen en zee-

ANEKNOTE TIM – AAAAAAND IT'S GONE!

Dit verhaal wilde ik jullie niet onthouden. In de kustwateren van Bonaire zwemt een behoorlijk aantal tarpons. En zeker niet de kleinsten! Deze vis is echter heel lastig te vangen. De meeste vissen zijn volledig gefocust op visresten die restaurants en lokale beroeps vissers in het water gooien. Kunstaas negeren ze meestal. Peter wist een plek waar tarpons nog wel eens komen scharrelen op zoek naar voedsel. Met een stuk vis aan de haak heb je echt wel kans om zo'n vis haken. Te haken ja. Want vangen is een tweede. Dat hebben we gemerkt. In totaal hebben we een keer of vijf een tarpon gehaakt. De eerste keer bleef de vis een halve minuut hangen, waarbij hij meerdere keren het luchtruim koos. De keren daarop waren de drils van kortere duur. Onwaarschijnlijk hoe moeilijk deze soort te vangen is. Maar goed: we hebben de kracht van de tarpon mogen ervaren en hebben er hele toffe beelden van geschoten. Dat is ook wat waard!

Spannende drils, maar bleven ze maar een keer hangen...

PITBULL VAN HET RIF

De schoolmaster snapper.

De pitbull van het rif. Check die tanden!

Ze genereren een ongekende kracht voor hun lengte.

Welkom in Mordor, met zijn vlijmscherpe rotsen en poelen vol zee-egels.

egelvelden naar Willem toe, wiens hengel krommer en krommer kwam te staan. Wat bleek: Willem had het aan de stok met een grote citroenhaai van ongeveer 2,5 - 3 meter. De haai had, net als Pieter-Bas zijn baracuda, een eerder gehaakte bar jack van de haak gegrepen. Check voor de beelden onze film over het shore gamen op ons Youtubekanaal!

Een derde avontuur beleefden Peter en Tim. Op de laatste relatief rustige dag vonden de heren een groot plateau net boven de waterlijn. De golven sloegen er overheen. Gekkenwerk. Peter durfde het met al zijn kiteboardervaring (Peter is zeer verdienstelijke kiteboarder!) wel aan. Tim besloot het geheel te filmen. Al na twee worpen haakt Peter iets groots. "Poon!!" Tarpon dus. Een vis van ongeveer 120 cm had zich aan de plug van Peter vergrepen en probeerde uit alle macht het stuk kunstaas te lossen. Peter moest alle zeilen bijzetten om de vis in de gol-

ven, balancerend op de rand van het plateau, in bedwang te houden. Een heroïsch gevecht! Het landen van de vis bleek het moeilijkste. Peter moest wachten op de juiste golf om de vis te 'beachen'. Een poging of 10 mislukte, maar hierna kwam de juiste golf! Wat Peter en Tim dán overkwam, overtrof alles. Op het moment dat de golf tegen de kant beukte, zette de vis aan en kwam deze op ooghoogte voorbij zeilen. Check snel onze film om het epische einde van deze drill met eigen ogen te zien.

MATERIAAL

Tijdens het shore gamen kan je vissen van alle groottes verwachten. Toch hoef je niet heel erg zwaar en lomp te vissen. Aan de rustige stekken kan je met een medium heavy spinhengel en een 2.500 – 4.000 molen de grootste lol beleven. Zodra het ruiger wordt of als er meer rif aanwezig is, voldoet een heavy spinhengel met een werpgewicht tussen

de 50 en 100 gram en een solide 4.000 – 5.000 molen. Neem wel een slijtvaste gevlochten lijn van minimaal 30 pond en een fluorocarbon voorslag van minimaal 50/00. Het vissen met een stalen onderlijn heeft geen zin, aangezien grote cuda's en andere roofvis hier net zo makkelijk doorheen bijt. We gebruikten slanke en ondiep duikende pluggen (8 - 15 cm), topwaters (poppers, stickbaits) en kleine werppilkertjes (20-40 gram) als aas. Zorg voor sterke en zeewaardige haken en splitringen. En vermijd wartels. Deze worden gegarandeerd aan bonken getrokken. Kunstaas knopen we direct aan de onderlijn of monteren we met een splitring aan de lijn.

Tot slot: zorg voor stevige waadschoenen met een dikke zool. De rotsen zijn scherp en de stekels van zee-egels nóg scherper! Een waterdichte tas is ook zeker geen overbodige luxe. Meer dan eens beukten de golven over ons heen.

Schitterende tarpon voor Peter op een gevaarlijke stek.

(LITTLE) BIG GAME BOOTVISSERIJ

Natuurlijk kon de bootvisserij tijdens onze trip niet achterblijven. Door onvoorzijne pech aan een van de motoren van Peter zijn boot, zijn we maar één ochtend uitgevaren. Geluk-

kig konden we aanvullend ook een ochtend met een local mee. De bootvisserij bestaat onder andere uit het 'old skool' trollen op groot wild zoals tonijn, barracuda, wahoo en zelfs marlijn en dorade en het nachtvisserij (jiggen en oppervlaktevisserij) rond

driftende olietankers. Dit hebben we door een gebrek aan tijd (en omdat we niet zo'n trolfans zijn) moeten laten schieten. Wij hebben ons gefocust op het (speed)jiggen in diep water en het zogenaamde 'run & gun' tonijnvissen.

Zorg voor goede schoenen en een waterdichte tas.

De eerste vis lag al snel in de boot: een mooie blackfintonijn voor Willem.

JIGGEN

Het jiggen is op te delen in twee categorieën, namelijk het jiggen langs de rifranden van 40 tot 100 meter diep en het (speed)jiggen op onderwaterbergen en diepe drop offs van 100 tot 200 meter diep. De doelsoorten van deze visserij zijn tonijn (blackfin en yellowfin) en almaco- en amberjack. Bijvangst bestaan uit barracuda, wahoo, horse eye jack en verschillende soorten snappers.

Een van de eerste dagen van onze trip voeren we in de vroege ochtend met Peter zijn boot uit naar een onderwaterberg voor de kust van Bonaire. Diepte: pakweg 130 - 170 meter. Al

ANEKNOTE WILLEM

Soms heb je bij het vissen van die dagen dat alles gewoon lukt. Deze dagen zijn spaarzaam maar daarom zo waardevol! Ik had het geluk zo'n ochtend mee te maken op Bonaire. Op de vroege ochtend varen we in het donker op de boot van Peter de haven uit, op weg naar een onderwaterberg op grote diepte. Na de wilde verhalen van Peter wilden we ook graag eens een amberjack vangen! Nadat we de stek bereikt hadden en Peter ons uitlegde hoe het speedjiggen in zijn werk gaat, was het onze beurt. De jigs vlogen naar 150 meter diepte en werden volgens Peter zijn beproefde recept op volle snelheid ruim 40 meter omhoog geijgd. Super vermoeiend! Tijdens de eerste drop kreeg ik de kans niet eens, want al tijdens het afzinken werd mijn jig gegrepen door een blackfin tuna die behoorlijk wat power toonde voor zo'n visje! Nog geen kwartier later, inmiddels wel buiten adem van het speedjiggen, werd de jig weer gepakt. Dit keer serieus werk, want zonder enige moeite trok de vis keer op keer veel lijn van de molen! Na een heftige en vermoeiende dril mocht ik op de foto met een prachtige amberjack. Dachten we. Het bleek een almaco jack te zijn! Maar wat een ervaring!

Een plaatje van een almaco jack!

driftend op de stroming en wind lieten we onze zware jigs naar de bodem afzinken. Daarna begon het zware werk: in hoogte tempo visten we de jigs 30 tot 40 meter naar boven om ze vervolgens weer te laten zakken. We halen ze niet simpelweg binnen, maar laten de jig alle kanten op schieten door tikken met de hengel en slagen met de molen te geven. Heel erg vermoeiend, kunnen we je vertellen. Maar het vangt wel vis. Willem was die ochtend 'on fire', wat je in zijn

anekdote kan lezen. Ook Tim krijgt een flinke ros op zijn hengel. Het sleuren begint en na enkele minuten verschijnt er een almacojack in het oppervlak. Wat een schitterende vis om te zien! Koperkleurig, een gele streep op de flank en een donkere 'boevenstreep' bij het oog. En wat te denken van die prachtige hoge rugvin? Willem doet in de volgende drift deze vangst nog even dunnetjes over met werkelijk een bak van een almaco op de jig (zie zijn anekdote).

Almaco jack, het broertje van de amberjack.

Peter doet het even voor.

Peter verplaatst zijn boot meerdere keren. Het blijkt dat het gros van de aanbeten in de eerste drie keer binnen vissen komt. Uiteindelijk doet ook Peter een duit in het zakje. Wat een spectaculaire visserij! Hiervoor werken we ons graag in het zweet. Een tip: draai je slip nagenoeg dicht! Een vis die het rif bereikt betekent einde verhaal. Wie het eerst meegeeft, verliest.

RUN & GUN TONIJVISSEN

Het 'run & gun' tonijnvissen is extreem spectaculair! Tijdens onze trip met de local kwamen we midden in een feeding frenzy van jagende bonito's en blackfintonijnen terecht. Her en der zagen we scholen tonijnen scholen aasvis naar het oppervlak jagen om er vervolgens als een dolle doorheen te jagen. Overal springende aasvis, tonijnen en duikende vogels. Maar zo snel als de jaagpartij verscheen, verdween deze ook weer om vervolgens een paar honderd meter verderop weer te verschijnen. Kortom: een of twee keer ingooien en weer op zoek naar de volgende school vis.

Tijdens de korte jaagpartijen wisten we een aantal prachtige blackfintonijnen te vangen. Geen monsters, maar met een kilo of drie, vier groot genoeg voor een mooie knokpartij. Het was een kwestie van je kunstas midden in de school vis gooien, langzaam een paar slagen draaien en hangen! En dan begon het feest. Tonijn is een ontzettend snelle vis die nooit stop met zwemmen. Volop harde en explosieve runs dus. Heel gaaf om mee te maken.

MATERIAAL

Peter heeft de juiste materialen voor zowel het jiggen als tonijnvissen aan boord. In het kort komt het op het volgende neer.

■ Voor het jiggen tot 100 meter diepte gebruikt hij hengels tussen de 6'0 en 7'6 en 100 - 150gr. Lichte popperstokken (7'6) doen het opvallend goed vanwege de zachte top en forse body. De molens die hij hier bij voorkeur voor gebruikt zijn Daiwa's BG 4000 en 4500 met een PE3 of PE4 lijn met kleurcode-ring (10 kleuren en elke kleur is 10 meter) en een 40lb fluorocarbon leader. De jigs zijn tussen de 60 en

150 gram zwaar. Dit kunnen zowel lichte speedjigs als wat zwaardere bladvormige of concave jigs zijn ■ Voor dieper water gebruikt hij hengels 5'6 tot 6'0 met een vermogen tussen de 180 - 300gr. Qua molens gebruikt hij de Saragosa 10.000 en de Daiwa Saltiga Expedition 5500H met daarop 300 - 400m PE5 (kleur-codering) en een 50lb fluorocarbon leader. De jigs zijn speed- en slow-pitchjigs tussen de 180 en 250 gram zwaar.

■ Voor het tonijnvissen gebruikt Peter de hengels die hij voor het lichtere jiggen inzet. Hiervoor gebruikt hij het wel de zwaardere stokken en molens en lijnen uit deze range, omdat de kans op grote tonijn altijd aanwezig is. Als kunstas worden met name kleine

topwaters, stickbaits, werppilkers en jigs (met enkele haken) gebruikt omdat tonijn vooral op scholen lantaarnvisjes jaagt.

■ Ook hier geldt: vermijd wartels maar maak gebruik van degelijke solid rings en splitringen.

FILM OP ONS YOUTUBEKANAAL

We hebben voor jullie twee mooie film gemaakt over het shore game vissen en het vissen vanaf de boot. De films staan strak van de actie en mooie beelden. Check ze snel op het Youtubekanaal van De Vistechnische Dienst! In de volgende aflevering van Dé Roofvis deel twee over de vistrip naar Bonaire.

De Vistechnische Dienst

Wat een power hebben tonijnen!

Het materiaal moet op en top in orde zijn, want elke zwakke plek wordt afgestraft!

